

La Mecànica

Balsareny

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Camí de cal Viscola.
Emplaçament Carretera C-1411z, km. 51,2
Alçada: 360

Coordenades:

Latitud: 41.8969
Longitud: 1.87929
UTM Est (X): 407035
UTM Nord (Y): 4638936

Classificació

Número de fitxa 08018 - 356
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Prehistòric Neolític
Segle XXXV-XXV aC
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Probablement jaciment molt arrasat
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08018A007000140000DB

Fitxes associades:

[Passeig de Ramon Vall \(jaciment\)](#)

Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dl., 05/12/2022 - 10:27

Descripció

L'any 1963 es va trobar una sepultura en un indret del barri pertanyent al nord del terme de Balsareny, pràcticament a tocar del nucli urbà de Navàs. Segons informació contrastada, es tractava d'un sepulcre neolític igual que els que havien aparegut al Passeig de Ramon Vall, a Navàs. La informació ha arribat a través d'una notícia periodística de *La Vanguardia* (PICAS, 1963) on es deia, erròniament, que es tractava d'un sepulcre romà d'època imperial. A l'interior del sepulcre es conservava tot sencer un esquelet. Les tombes aparegudes al Passeig de Ramon Vall corresponen al tipus de caixa soterrada o cista, dins el grup de megàlits neolítics solsonians. Es poden datar al Neolític Mitjà, entre el 3500 i el 2500 aC.

El lloc de la troballa és al camí que hi ha al sud de cal Viscola. Aquesta casa es troba al costat de la cruïlla entre la carretera del Mujal i la carretera de Manresa. Just per aquest camí, que no té nom, hi passa el termenal que separa els municipis de Balsareny i Navàs. Antigament el termenal passava més al nord, per això es va afirmar que la troballa era en terme de Balsareny. En l'última revisió dels termes la frontera entre els dos municipis passa just per aquest camí davant de cal Viscola, per la qual cosa no queda clar a quin dels dos termes caldria adscriure actualment la troballa. De fet, és molt possible que hi haguessin més tombes en les immediacions, tal com passa al jaciment del Passeig de Ramon Vall, per això aquesta zona té interès com a àrea d'expectativa arqueològica.

Història

Aquest jaciment s'ha conegut sempre amb el nom de la Mecànica, ja que en l'article s'afirma que aquest era el nom de la casa. Tanmateix, aquesta casa és més coneguda com cal Viscola.

Informació facilitada per Josep M. Badia

Reproduïm el text íntegre de l'article periodístic publicat al diari *La Vanguardia* l'any 1963. Malgrat algunes imprecisions ja comentades, aporta dades d'interès i també anecdòtiques sobre la troballa. Qui signa la crònica és Josep Picas Pons, germà de l'autor dels Pastorets de l'Ametlla de Merola. Pel que sembla, li agradava molt escriure sobre tradicions, especialment sobre costums funeraris i fets misteriosos.

“Un sarcófago, que parece data de la romana época imperial, fue hallado por el niño Manolo Solá, de 11 años, vecino de Navás, en una pedrera que existe enfrente de la casa llamada “La Mecánica”, enclavada en el barrio “Casas de Balsareny”, situado al sur del pueblo. El citado niño estaba jugando, intentando cavar un hoyo en el pedregal, cuando, de pronto, descubrió la tapa del sepulcro. Inmediatamente llamó a otros tres niños que jugueteaban por aquellos alrededores y los cuatro procedieron a su apertura, hallando en su interior un esqueleto humano. Luego se repartieron los huesos, que se llevaron a sus respectivos domicilios, siendo, horas más tarde, recuperados y depositados en la “Academia Rial” (PICAS PONS, 1963).

En la piedra frontal de dicha sepultura aparecen las iniciales “T.A.C.”, y se cree que la misma guarda relación con la que hace uns 18 años fue descubierta en el Paseo del pueblo”.

Bibliografia

DAURA, A.; GALOBART, J.; PIÑERO, J (1995). *L'arqueologia al Bages*. Manresa, Centre d'Estudis del Bages (Monogràfics; 15), p. 172.

SERRA SALA, Joan. M. (1988). “Balsareny”, *Història del Bages*, vol. 1. Parcir Edicions Selectes, Manresa, p. 140.

PICAS PONS, Josep (1963). “Navás: hallazgo de un sepulcro romano”, *La Vanguardia*, Barcelona (28-09-1963).

